

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9397 af 15/10/1995 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse P-28-95 om tilbagebetaling - dobbeltforsørgelse - forskud - pension - privat pension

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: J.nr.: 20825-93

Ankestyrelsens principafgørelse P-28-95 om tilbagebetaling - dobbeltforsørgelse - forskud - pension - privat pension

Resume:

Der kunne ikke udbetales forskud på førtidspension med tilbagevirkende kraft, men først fra det tidspunkt, hvor kommunen havde behandlet ansøgningen om pension og fremsendt sagen til

Kassation:

Der er kommet nye regler på området

Love:

Lov om social pension - lovbekendtgørelse nr. 521 af 16. juni 1994 - § 35, stk. 1

Vejledninger:

Socialstyrelsens vejledning nr. 6 af 29. oktober 1990 om social pension - pkt. 143

Sagsfremstilling:

det var sandsynligt, at ansøger ville få tilkendt førtidspension.

Ankestyrelsen fandt desuden, at kommunalbestyrelsen havde været be rettiget til at kræve tilbagebetaling af for meget udbetalt pension for den periode, hvor ansøgeren efterfølgende havde fået udbetalt privat pension.

Ankestyrelsen begrundede afgørelsen med, at tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse ikke forudsatte, at begge ydelser var af offentligretlig karakter, og at tilbagebetalingskravet var fremsat kort tid efter meddelelsen om udbetaling af den private pension.

Sagsfremstilling: En 43-årig kvinde søgte den 19. februar 1992 om førtidspension. Den 3. juni 1992 ansøgte pågældende kommunen om udbetaling af forskud på pension fra den 1. marts 1992, hvor udbetalingen af sygedagpenge var ophørt, idet der blev henvist til, at familiens økonomi midlertidigt var belastet på grund af den manglende udbetaling. Efter at have behandlet ansøgningen om pension fremsendte kommunen sidst i juni måned 1992 sagen til afgørelse i revaliderings- og pensionsnævnet. Kommunen besluttede samtidig at udbetale forskud på mellemste førtidspension fra den 1. juli 1992, men afslog at udbetale forskud på pensionen forud for den 1. juli 1992.

Den 22. oktober 1992 fik ansøger af revaliderings- og pensionsnævnet tilkendt mellemste førtidspension med virkning fra den 1. marts 1992. Kommunen regulerede herefter pensionen, således at der den 3. november 1992 blev udbetalt pension vedrørende perioden 1. marts 1992 til 30. juni 1992.

Ved skrivelse af 16. november 1992 fik ansøger bevilget invalidepension fra en privat pensionskasse med virkning fra den 1. juni 1991. Ansøger underrettede straks kommunen herom. Samtidig fik ansøger meddelelse fra eget forsikringsselskab om, at ansøger fra den 1. november 1992 løbende ville få udbetalt en mindre pension.

Kommunen besluttede på baggrund heraf at omberegne ansøgers sociale pension vedrørende perioden 1. marts 1992 til 30. november 1992 og kræve tilbagebetaling af den for meget udbetalte sociale pension

med den begrundelse, at udbetalte ydelser fra pensionskasse og forsikringsselskab påvirkede størrelsen af den sociale pension.

I klageskrivelse af 21. december 1992 til ankenævnet blev det bl.a. anført, at den udbetalte sociale pension var modtaget i god tro, og at ansøger ikke havde tilsidesat nogen oplysningspligt. Det blev endvidere gjort gældende, at pensionen skulle omberegnes, når indtægts grundlaget blev ændret mere end rent midlertidigt, men ikke med tilbagevirkende kraft.

Ankenævnet tiltrådte kommunens afgørelse, hvorefter ansøger først fandtes berettiget til forskud på førtidspension fra den 1. juli 1992.

Nævnet fandt endvidere, at kommunalbestyrelsen havde været berettiget til at kræve tilbagebetaling af for meget udbetalt pension vedrørende perioden 1. marts 1992 til 30. november 1992, idet ansøger i samme periode har fået udbetalt pension dels fra privat pensionskasse, dels fra forsikringsselskab, og der således skønnedes at foreligge en dobbeltforsørgelsessituation.

I klagen til Ankestyrelsen blev der bl.a. stillet spørgsmålstejn ved, dels hvordan en kommune kunne vurdere, at en ansøgning om forskud på førtidspension med tilbagevirkende kraft ikke kunne efterkommes, når både egen læge, lægekonsulent og overlæge på amthospitalet havde indstillet hertil, samt dels om den udbetalte private pension kunne anses for at være en offentligretlig ydelse.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om forskud på førtidspension kan udbetales med tilbagevirkende kraft, og om udbetaling af privat pension og forskud på offentlig førtidspension for samme periode er en dobbeltforsørgelsessituation.

Afgørelse:

Ankestyrelsen tiltrådte ankenævnets afgørelse om udbetaling af forskud på førtidspension fra den 1. juli 1992.

Ankestyrelsen lagde ligesom ankenævnet vægt på, at kommunen efter indhentelse af lægelige og økonomiske oplysninger færdigbehandlede sagen i juni måned 1992 og derefter fremsendte sagen til nævnet med indstilling om mellemste førtidspension.

Kommunen kunne derfor først på dette tidspunkt skønne, at det var sandsynligt, at ansøger ville få tilkendt førtidspension. Dette erefter lov om social pension § 35, stk. 1, en betingelse for udbetaling af forskud på førtidspension.

Ankestyrelsen lagde i den forbindelse vægt på, at kommunalbestyrelsen alene havde indstillingsret vedrørende mellemste førtidspension, men ikke kompetence til at træffe afgørelse om tilkendelse af mellemste førtidspension eller om tilkendelsestidspunktet.

Ankestyrelsen tiltrådte desuden ankenævnets afgørelse vedrørende tilbagebetaling af for meget udbetalt førtidspension, det vil sige, at kommunen var berettiget til at kræve tilbagebetaling af udbetalt pension for perioden 1. marts 1992 til 30. november 1992, opgjort til ialt 12.296 kr. Begrundelsen var, at der efter dansk rets almindelige adgang til tilbagesøgning på grund af dobbeltforsørgelse kunne kræves tilbagebetaling af social pension for perioden.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der var tale om to ydelser, som dækkede det samme formål og det samme tidsrum.

Ankestyrelsen var opmærksom på, at det i Socialministeriets vejledning pkt. 143 er anført, at der skulle være tale om to offentligretlige ydelser, for at der skulle kunne foreligge en dobbeltforsørgelsessituation.

Ankestyrelsen fandt imidlertid ikke, at tilbagebetaling på grund af dobbeltforsørgelse forudsatte, at begge ydelser er af offentligretlig karakter.

Ankestyrelsen lagde vægt på Højesteretsdom fra 1959, Ugeskrift for Retsvæsen 1959, side 321.

Ankestyrelsen lagde desuden vægt på, at kommunen fremsatte krav om tilbagebetaling den 18. december 1992, det vil sige kort tid efter meddelelsen om udbetalingen fra den private pensionsordning den 16. november 1992, hvorved ansøger fik udbetalt et éngangsbeløb på 182.958 kr.